

Linie bezpośrednie – kluczowe dziś rozwiązanie dla polskiej transformacji energetycznej

W piątek 30 września 2022 roku Ministerstwo Rozwoju i Technologii zorganizowało dyskusję dotyczącą proponowanej przez resort ustawy o liniach bezpośrednich, czyli o połączeniach pomiędzy jednostkami wytwarzania, a odbiorcami, które mogą znacząco przyspieszyć rozwój źródeł rozproszonych w naszym kraju.

W polskich warunkach, związanych z charakterem naszego systemu elektroenergetycznego, a dodatkowo związanych z wojną w Ukrainie, legislacja nakierowana na rozwój energetyki rozproszonej i odnawialnej może zadecydować o konkurencyjności całej polskiej gospodarki.

Komisja Europejska jasno zakomunikowała że będzie poszukiwać niezależności energetycznej Europy w oparciu o odnawialne źródła energii. A to oznacza że nie ma mowy o odchodzeniu od dekarbonizacji, wręcz przeciwnie, następuje obecnie wyraźne przyspieszenie inwestycyjne w obszarze energetyki odnawialnej.

Tak więc nasz przemysł, korzystający głównie z **energii z węgla**, znajdzie się w trudnej sytuacji, gdyż prawdopodobnie obowiązkowe oznaczanie śladem węglowym każdego produktu na rynku Unii Europejskiej, **może niebawem uniemożliwić eksport rodzimych towarów.**

Linie bezpośrednie to pożądanym element nowoczesnej energetyki, polegającej na tworzeniu lokalnych, niewielkich źródeł energii i ciepła, współpracujących ze sobą i z krajowym systemem przesyłowym.

Prawidłowo rozwinięty system lokalnych sieci przesyłowych, pozwala regionalnym przedsiębiorcom i inwestorom na inwestycje w źródła wytwarzania energii, które będą w przyszłości głównie źródłami zielonej energii.

Lokalne inwestycje energetyczne mogą znacząco złagodzić deficyt zielonej energii i umożliwić naszym producentom eksport naszych towarów na rynki europejskie. Nie mówiąc o pozytywnym wpływie na ceny konsumowanej energii.

Trzeba przyznać że inicjatywa Ministerstwa **trafia w oczekiwania** zarówno biznesu, firm produkcyjnych jak i lokalnych samorządów. Staje się także interesującą propozycją finansową dla mieszkańców i lokalnego biznesu.

Dyskusja w obu panelach obracała się wokół **definicji linii bezpośrednich, opłat związanych z ich wykorzystaniem oraz zasadami funkcjonowania takiego systemu przesyłowego.** Omawiano także aspekty właścicielskie inwestycji i sposób rozliczania się użytkowników linii bezpośrednich z Krajowym Systemem Przesyłowym.

Dyskusja skupiona była wokół problemów technicznych, legislacyjnych i prawnych dotyczących zagadnień przyłączeniowych, szczególnie związanych z nowymi inwestycjami, zarówno w obszarze odnawialnych źródeł energii, jak i innymi rodzajami inwestycji w energetyce. Spotkanie prowadził Naczelnik Wydziału Energetyki Prosumenckiej i Rozproszonej w **MRiT Pan Marcin Jaczewski.**

Uczestnicy zgodzili się z tezą że rozwój linii bezpośrednich może być katalizatorem rozwoju energetyki rozproszonej, a współpraca takich linii z liniami średnich i niskich napięć, zarządzanych przez Operatorów Sieci Dystrybucyjnej, będzie miała kluczowe znaczenie dla transformacji polskiej energetyki. W dyskusji Pan Mecenias Michał Motylewski z Kancelarii Dentos poruszył szereg zagadnień

prawnych dotyczących zarówno inwestycji, jak i systemu operacyjnego takich linii. Zasadniczą sprawą będą również problemy właścicielskie i zasady rozliczeń z Operatorami Sieci Dystrybucyjnych, w tym opłaty za korzystanie z przyłączy do OSD. Zakłada się że linie bezpośrednie będą liniami średnich i niskich napięć, więc nie powinno być konfliktów z Krajową Siecią Energetyczną która pozostaje w dyspozycji PSE.

W nowej ustawie definicja linii bezpośredniej musi ulec doprecyzowaniu, uwzględniając różnicę w jej funkcjonowaniu w stosunku do auto konsumpcji energii elektrycznej przez odbiorcę. W projekcie Ministerstwa takie zróżnicowanie jest proponowane, poprzez możliwość przyłączenia zarządcy linii bezpośredniej do Krajowego Systemu Energetycznego. A więc instalacje połączone za pośrednictwem linii bezpośredniej nie będą już wyłącznie pracowały wyspowo. To krok w dobrym kierunku.

W drugim panelu dyskusyjnym uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń najbardziej zainteresowanych rozwojem energetyki rozproszonej, zrzeszających zarówno wytwórców jak i odbiorców zielonej energii.

Dyskutanci podziękowali Ministerstwu za otwartość na dialog, odważny projekt, oraz za nowoczesne rozwiązania służące w przyszłości interesom członków stowarzyszeń i całej polskiej energetyce. Dyskusja toczyła się wokół korzyści jakie będą wymiernym efektem prawidłowo przeprowadzonej legislacji dotyczącej linii bezpośrednich, a także możliwości rozwoju energetyki rozproszonej i funkcjonowaniu całego lokalnego systemu energetycznego w przyszłości. Omawiano także temat współpracy takiego systemu z KSE oraz kosztów które muszą ponieść zarządzający i odbiorcy energii z linii bezpośrednich.

Wspólnie uznano że jeśli odbiorca chce być zabezpieczony przez KSE, a w szczególności jeśli chce oddawać nadwyżki energii do KSE to powinien **ponosić koszty z tym związane**, które będą się rozkładać na lokalnych producentów i odbiorców energii. Wysokość opłat z tego tytułu powinna być jednak wynegocjowana pomiędzy Ministerstwem, producentami, odbiorcami i KSE i skalkulowana w oparciu analizę problemu i dane źródłowe. To trudny temat ale konieczny na etapie legislacyjnym, tak aby w przyszłości ta sprawa nie wstrzymywała inwestycji w lokalną energetykę.

Paneliści przedstawili też jaką wartość przygotowywana ustawa o liniach bezpośrednich może mieć dla stabilnych dostaw taniej energii i jakie to ma znaczenie w nowej geopolitycznej sytuacji krajów europejskich. Podkreślono rolę energetyki rozproszonej dla bezpieczeństwa kraju.

Podsumowując: Zdaniem ZPP, ustawa o liniach bezpośrednich to niezwykle istotna część legislacji, dotyczącej polskiej transformacji energetycznej, mogąca ograniczyć deficyt zielonej energii dla całej polskiej gospodarki. **Zapewni ona rynkowe oddziaływanie** na całą polską energetykę, nie pozbawiając zarazem energetyki zawodowej pozycji podstawowego dostawcy energii elektrycznej.

Liczymy na przyśpieszony proces legislacyjny dla tej ustawy, szczególnie że w obecnej kryzysowej sytuacji w jakiej znaleźliśmy się każdy proces stabilizacji polskiej energetyki wydaje się być naszą racją stanu.

ZPP chciałby wyrazić swoją wolę czynnego uczestnictwa w konsultacjach dotyczących całokształtu polskiej transformacji energetycznej.